

**ООУ „БРАЌА МИЛАДИНОВЦИ“
ОПШТИНА АЕРОДРОМ
СКОПЈЕ**

***ПРОГРАМА ЗА ОРГАНИЗИРАЊЕ ЕКСКУРЗИИ
(еднодневни излети, настава во природа, наставно-научна тридневна,
дводневна и еднодневна ескурзија)***

учебната 2022 /2023 год.

ПРОГРАМА

**ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ЕДНОДНЕВЕН ПРОЛЕТЕН ИЗЛЕТ ЗА УЧЕНИЦИТЕ ОД I-IX ВО
УЧЕБНАТА 2022/2023 ГОДИНА**

Еднодневни излети за учениците од I до IX одд.

Врз основа на член 42 став 2 од Законот за основното образование („Службен весник на Република Северна Македонија бр.161/19 година, Министерот за образование донесе Правилник за начинот на изведување на ученички екскурзии и другите слободни активности на учениците од основните училишта

Врз основа на годишната програма за работа на училиштето за учебната 2022/2023 година, со одлука на училишниот одбор, изготви програма за реализација на еднодневните излети за учениците од I-IX одделение во учебната 2022/2023 година и тоа во месноста: Марков манастир – Скопје Време на изведување: **Мај 2023**

Воспитно-образовни цели:

Екскурзиите се организираат со цел учениците од основното училиште „**Браќа Миладиновци**“ од сите одделенија, преку еднодневен престој на соодветна локација,

- Да се запознаат со непосредната околина.
- Да се подобри психо-физичката состојба на учениците.
- Грижа за сопственото здравје.
- Да стекнат едукација надвор од училишните клупи.
- Да учат непосредно низ набљудувања и истражувања.
- Да се дружат и рекреираат индивидуално и во група.
- Да се развие еколошка свест кај учениците.

Задачи:

- стекнување на нови знаења за природата и нејзините убавини;
- градење еколошки навики за заштита на животната средина;
- градење чувство на толеранција и соживот;
- поттикнување и манифестирање позитивни емоции;
- развој на социјализација и стекнување на искуства за осамостојување; водење на грижа за себе;
- продлабочување на другарството и подобро запознавање на соучениците но и останатите ученици со кои ќе се запознаат и дружат за надминување на верските и националните разлики;
- развивање интерес за спортски активности, рекреација и негување навики за

здраво живеење.

Содржина на активности:

- организирање на спортски натпревари;
- колективни игри, фудбал, одбојка, кошарка, народна топка, играње ластик и игри со јаже
- посета на Марков манастир
- набљудување и собирање на лековити растенија, рекреација, дружење.
- разговор со свештеното лице.

Одговорен раководител - Оливер Миленковски

Учесници на излет

- Сите наставници и ученици од I до IX одделение.

Времетраење на излет:

- Еден ден – полудневен пролетен излет во Марков манастир
- Излетот е планиран за месец мај

Локации на посета и правци на патување:

Место на поаѓање: пред училиште

Време на поаѓање: 8.00 часот (учениците да бидат на местото на поаѓање во 7.30 часот).

Маршута на патувањето

Скопје - Марков манастир - Скопје.

- еднодневен излет во Марков манастир – Скопје.

Техничка организација :

- Техничката организација ќе ја реализира туристичката агенција која ќе добие на тендер.

Начин на финансирање

- Директно на трансакциска сметка на агенцијата.

ПРОГРАМА

За реализација на едnodневна екскурзија за учениците од III одделение
во учебната 2022/2023 год.

Програма за еднодневна екскурзија за учениците од трето одделение

Место на реализација: Маврово

Време за реализација: мај 2023 г.

Врз основа на член 42 став 2 од Законот за основното образование („Службен весник на Република Северна Македонија бр.161/19 година, Министерот за образование донесе Правилник за начинот на изведување на ученички екскурзии и другите слободни активности на учениците од основните училишта

Врз основа на годишната програма за работа ООУ „Браќа Миладиновци“ училиштето за учебната 2022/2023 год. и со одлука на училишниот одбор се изготви Програма за реализација на еднодневна екскурзија со воспитно образовен- карактер за учениците од III (трето) за учебната 2022/2023.

Раководител на екскурзијата

Божидар Мишиќ

Воспитно – образовни цели:

Со реализација на оваа екскурзија со општествено воспитно – образовен карактер ќе се потврдат и утврдат веќе стекнатите знаења, односно учениците треба да усвојат суштински, систематизирани и научно потврдени знаења за растенијата и животните , како и да се продлабочи интересот за понатамошно изучување на живата и неживата природа , дружење и забавата.

Задачи:

- стекнување на нови знаења за природата и нејзините убавини;
- учење по пат на набљудување и истражување на дадени теми и задачи;
- учење преку посета на стопански објекти и следење на процес на работа;
- учење и негување на позитивни чувства за чување на националното и културно богатство при посета на музеи, цркви и природните убавини предвидени со патувањето;
- развој на социјализација и стекнување на искуства за осамостојување;
- продлабочување на другарството и подобро запознавање на соучениците но и останатите ученици со кои ќе се запознаат и дружат за надминување на верските и националните разлики;
- градење еколошки навики за заштита на животната средина;

- развивање на чувство за колективна заштита;
- водење на грижа за себе;
- развивање интерес за спортски активности, рекреација и негување навики за здраво живеење;

Содржина на активности:

Прв ден

Содржини и активности:

- посета на националниот парк „Маврово“ – (посета на Сафари парк Бунец – детска едукативна патека);
- систематизирање на знаењата од природните убавини на Македонија и нејзуните културно - историски знаменитости;
- подготовка и изработка на Извештај од ескурзијата.

Одговорен раководител - Божидар Мишиќ.

ВРЕМЕТРАЕЊЕ

Ескурзијата со воспитно-образовен карактер за учениците од III одделение ќе се реализира во месец мај во траење од еден ден.

ЛОКАЦИИ ЗА ПОСЕТУВАЊЕ И ПРАВЦИ НА ПАТУВАЊЕ

- Поаѓање од Скопје, пристигнување во национален парк „Маврово“ и враќање за Скопје.

- Посета на национален парк Маврово

- Поаѓање во 8 и 30 часот од пред училиште релација Скопје - Маврово

- Враќање во 15 часот во попладневните часови

Ескурзијата ќе ја реализираат одделенските раководители и учениците од третите одделенија во траење од 1 ден.

Техничка организација:

Согласно Правилникот за начинот за изведување на ученички екскурзии и други слободни активности на учениците од основните училишта донесен од МОН, ООУ „Браќа Миладиновци“ Општина Аеродром - Скопје ќе спроведе постапка со барање за прибирање на понуди за организирање на еднедневниот излет со објавување на јавен оглас во најмалку два весника.

Постапката ќе ја спроведува Комисијата составена од пет члена и тоа три члена од редовите на членовите на Советот на родители од генерацијата за која се спроведува ескурзијата и два члена од редот на наставниците.

Еднедневната ескурзија за учениците од III одделение во учебната 2022/2023 год. ќе ја реализира Туристичка Агенција која што ќе биде избрана од страна на

училишната комисија за избор на најповолна понуда и која ќе ги исполнува сите потребни пропишани критериуми.

НАЧИН НА ФИНАНСИРАЊЕ

Екскурзијата ќе биде финансирана од страна на родителот – старателот.

Екскурзијата ќе ја реализира туристичка агенција којашто ќе биде избрана од страна на училишната комисија и која ќе ги исполнува сите потребни и пропишани критериуми од објавениот тендер од страна на ООУ „ Браќа Миладиновци “ - Скопје.

ПРОГРАМА

**За реализација на тридневна екскурзија за учениците
од IX одделение во учебната 2022/2023 год.**

Програма за наставно - научна тридневна екскурзија за учениците од IX одделение

Место на реализација: западниот дел на РМакедонија

Време за реализација: мај 2023 г.

Врз основа на член 42 став 2 од Законот за основното образование („Службен весник на Република Северна Македонија бр.161/19 година, Министерот за образование донесе Правилник за начинот на изведување на ученички екскурзии и другите слободни активности на учениците од основните училишта

Врз основа на годишната програма за работа ООУ „Браќа Миладиновци“ училиштето за учебната 2022/2023 год. и со одлука на училишниот одбор се изготви Програма за реализација на тридневна екскурзија со воспитно образовен- карактер за учениците од IX (деветто)одделение за учебната 2022/2023.

ВОСПИТНО – ОБРАЗОВНИ ЦЕЛИ

Со реализација на оваа екскурзија со општествено воспитно – образовен карактер ќе се потврдат и утврдат веќе стекнатите знаења, односно учениците треба да усвојат суштински, систематизирани и научно потврдени знаења за минатото и сегашноста, на стопански објекти, за природата и нејзините убавини да придонесат за разгледување на вредносен систем на однесување кон својот народ и држава, кон другите народи и држави како и да се продлабочи интересот за понатамошно изучување на историските настани и процеси, дружењето и забавата.

Задачи:

- стекнување на нови знаења за природата и нејзините убавини;
- учење по пат на набљудување и истражување на дадени теми и задачи;
- учење преку посета на стопански објекти и следење на процес на работа;
- учење и негување на позитивни чувства за чување на националното и културно богатство при посета на музеи, цркви и природните убавини предвидени со патувањето;
- развој на социјализација и стекнување на искуства за осамостојување;
- продлабочување на другарството и подобро запознавање на соучениците но и останатите ученици со кои ќе се запознаат и дружат за надминување на верските и националните разлики;
- градење еколошки навики за заштита на животната средина;
- развивање на чувство за колективна заштита;

- водење на грижа за себе;
- развивање интерес за спортски активности, рекреација и негување навики за здраво живеење;

Содржина на активности

- Посета на манастири, цркви и други знаменитости
- Разговори со кустоси, свештени лица, локално население и водичот
- Спортски активности
- Забава и дружење во текот на екскурзијата

Одговорни раководители - Билјана Ивановска, Сандра Ваневска

ВРЕМЕТРАЕЊЕ

Екскурзијата со воспитно-образовен карактер за учениците од IX одделение ќе се реализира во месец мајво траење од три дена.

ЛОКАЦИИ ЗА ПОСЕТУВАЊЕ И ПРАВЦИ НА ПАТУВАЊЕ

Тетово: Шарена џамија, Лешочки манастир „Св. Атанасиј“, Гостивар: изворот на реката Вардар - Вруток, Маврово, Бигорски манастир „Св. Јован Крстител“. Продолжуваме кон градот Дебар: посета на ХЕЦ „Шпиље“, Косоврасти бањи, Кањонот на Радика. Струга: Природо - научен музеј, посета на Вевчани: Вевчански извори. Охрид: Лихнидос, Стари град, Антички театар, Плаошник и Самоилова тврдина, Црква „Св. Софија“, Црква „Св. Јован Богослов“ – Канео. Битола: посета на „Хераклеа“. Крушево и посета на спомен куќата на Тодор Проески, споменик „Македониум“.

- Систематизирање на знаењата од националната историја

За учениците од деветто одделение планирана е тридневна екскурзија во западниот дел на Р.Македонија. Распоредот на посети на оваа екскурзија е следен:

Прв ден

Поаѓање од Скопје и посета на Тетово: Шарена џамија, Лешочки манастир „Св. Атанасиј“, Гостивар: изворот на реката Вардар - Вруток, Маврово, Бигорски манастир „Св. Јован Крстител“. Продолжува кон градот Дебар, посета на ХЕЦ „Шпиље“, Косоврасти бања, Кањонот на Радика. Првото ноќевање е планирано во градот Струга.

Втор ден

Во Струга предвидена е посета на Природо - научен музеј, потоа посета на Вевчани: Вевчански извори, се продолжува кон градот Охрид. Разгледување на: Лихнидос, Стари град, Антички театар, Плаошник и Самоилова тврдина, Црква „Св. Софија“ – Охрид, Црква „Св. Јован Богослов“ – Канео. Во овој град планирано е второто ноќевање.

Трет ден

Поаѓање од Охрид и пристигнување во градот Битола, посета на „Хераклеа“. Потоа се упатуваме кон Крушево и посета на спомен куќата на Тодор Проески, споменик „Македониум“. Во попладневните часови враќање кон Скопје.

- Подготовка и изработка на извештај од ескурзијата
- Ескурзијата ќе ја реализираат одделенските раководители и учениците од завршните (IX) одделенија во траење од три дена.

Техничка организација:

Согласно Правилникот за начинот за изведување на ученички ескурзии и други слободни активности на учениците од основните училишта донесен од МОН, ООУ „Браќа Миладиновци“ општина Аеродром - Скопје ќе спроведе постапка со барање за прибирање на понуди за организирање на тридневната ескурзија со објавување на јавен оглас во најмалку два весника.

Постапката ќе ја спроведува Комисијата составена од пет члена и тоа три члена од редовите на членовите на Советот на родители и два члена од редот на наставниците.

Тродневна ескурзија за учениците од IX одделение во учебната 2022/2023 год. ќе ја реализира Туристичка Агенција која што ќе биде избрана од страна на училишната комисија за избор на најповолна понуда и која ќе ги исполнува сите потребни пропишани критериуми.

НАЧИН НА ФИНАНСИРАЊЕ

Ескурзијата ќе биде финансирана од страна на родителот – старателот.

Ескурзијата ќе ја реализира туристичка агенција којашто ќе биде избрана од страна на училишната комисија и која ќе ги исполнува сите потребни и пропишани критериуми од објавениот тендер од страна на ООУ „Браќа Миладиновци“ општина Аеродром - Скопје.

- Директно на трансакциска сметка на агенцијата.

ПРОГРАМА

Програма за наставно - научна дводневна екскурзија
за учениците од VI одделение

Место на изведување: Источен дел на Р.Македонија

Време за изведување: мај 2023 година

Врз основа на член 42 став 2 од Законот за основното образование („Службен весник на Република Северна Македонија бр.161/19 година Министерот за образование и наука донесе правилник за начин на изведување на ученичките екскурзии и другите слободни активности на учениците од основните училишта.

Врз основа на годишната програма за работа ООУ „Браќа Миладиновци“ училиштето за учебната 2022/2023 год. и со одлука на училишниот одбор се изготви Програма за реализација на дводневна екскурзија со воспитно образовен- карактер за учениците од VI (шесто) за учебната 2022/2023.

ВОСПИТНО – ОБРАЗОВНИ ЦЕЛИ

Со реализација на оваа екскурзија со општествено воспитно – образовен карактер ќе се потврдат и утврдат веќе стекнатите знаења, односно учениците треба да усвојат суштински, систематизирани и научно потврдени знаења за минатото и сегашноста, да придонесат за разгледување на вредносен систем на однесување кон својот народ и држава, кон другите народи и држави како и да се продлабочи интересот за понатамошно изучување на историските настани и процеси, дружењето и забавата.

Задачи:

- стекнување на нови знаења за природата и нејзините убавини;
- учење по пат на набљудување и истражување на дадени теми и задачи;
- учење преку посета на стопански објекти и следење на процес на работа;
- учење и негување на позитивни чувства за чување на националното и културно богатство при посета на музеи, цркви и природните убавини предвидени со патувањето;
- развој на социјализација и стекнување на искуства за осамостојување;
- продлабочување на другарството и подобро запознавање на соучениците но и останатите ученици со кои ќе се запознаат и дружат за надминување на верските и националните разлики;
- градење еколошки навики за заштита на животната средина;
- развивање на чувство за колективна заштита;
- водење на грижа за себе;
- развивање интерес за спортски активности, рекреација и негување навики за здраво живеење;

Содржина на активности

- Посета на манастири, цркви и други знаменитости
- Разговори со кустоси, свештени лица, локално население и водичот
- Спортски активности
- Забава и дружење во текот на екскурзијата

Одговорни раководители - Сунчица Петрева, Зорица Вучиниќ

ВРЕМЕТРАЕЊЕ

Екскурзијата со воспитно-образовен карактер за учениците од VI одделение ќе се реализира во месец мај во времетраење од два дена.

ЛОКАЦИЈА ЗА ПОСЕТУВАЊЕ И ПРАВЦИ НА ПАТУВАЊЕ

За ученици од шестто одделение планирана е дводневна екскурзија во источниот дел на Р.Македонија. Распоредот на посети е следен:

Прв ден

Поаѓање од Скопје кон градот Крива Паланка, негово разгледување, посета на манастирот „Св. Јоаким Осоговски“, Кривоаланечка тврдина и посета на Спомен Костурница. Потоа посета на градот Кратово и Големо градиште - с.Коњух. Потоа групата се упатува кон Винаца каде ќе се посети Виничко кале. Упатување на групата кон Берово каде е планирано ноќевањето.

Втор ден

Посета на манастирот „Св.Архангел Михаил“ во градот Берово, разгледување на градот, Беровско Езеро. Потоа групата се упатува кон Струмица, каде е планирана посета на Колешински водопади. Во попладневните часови враќање кон Скопје.

- посета на градот Крива Паланка и манастирот „Св. Јоаким Осоговски“, Кривоаланечка тврдина, Спомен Костурница, Кратово и Големо градиште - с.Коњух, Винаца и Виничко кале, манастир „Св.Архангел Михаил“ во Берово и Беровско Езеро, Струмица и Колешински водопади;
- систематизирање на знаењата од националната историја ;
- организирање на спортски натпревари со цел поттикнување на спортскиот дух кај учениците;
- Подготовка и изработка на извештај од екскурзијата.

Екскурзијата ќе ја реализираат одделенските раководители и учениците од шестите одделенија во траење од два дена.

Техничка организација:

Согласно Правилникот за начинот за изведување на ученички екскурзии и други слободни активности на учениците од основните училишта донесен од МОН, ООУ „Браќа Миладиновци“ општина Аеродром - Скопје ќе спроведе постапка со барање за прибирање на понуди за организирање на еднодневниот излет со објавување на јавен оглас во најмалку два весника.

Постапката ќе ја спроведува Комисијата составена од пет члена и тоа три члена од редовите на членовите на Советот на родители и два члена од редот на наставниците.

Тродневна екскурзија за учениците од IX одделение во учебната 2022/2023 год. ќе ја реализира Туристичка Агенција која што ќе биде избрана од страна на училишната комисија за избор на најповолна понуда и која ќе ги исполнува сите потребни пропишани критериуми.

НАЧИН НА ФИНАНСИРАЊЕ

- Екскурзијата ќе биде финансирана од страна на родителот – старателот.
- Екскурзијата ќе ја реализира туристичка агенција којашто ќе биде избрана од страна на училишната комисија и која ќе ги исполнува сите потребни и пропишани критериуми од објавениот тендер од страна на ООУ „Браќа Миладиновци“ општина Аеродром - Скопје.
- Начин на плаќање – директно на трансакциска сметка на агенцијата.

ПРОГРАМА

**За организирање и реализирање на наставата во природа за
учениците од V одделение за учебната 2022/2023**

Настава во природа

Место на изведување: Охрид

Време за изведување - мај 2023 год.

Врз основа на член 42 став 2 од Законот за основното образование („Службен весник на Република Северна Македонија бр.161/19 година. Министерот за образование и наука донесе правилник за начин на изведување на ученичките екскурзии и другите слободни активности на учениците од основните училишта Врз основа на Годишната програма за работа на училиштето за учебната 2022/2023 година и со одлука на Училишниот одбор се изготви Програмата за реализација на настава во природа за петто одделение 2022/2023 година.

Воспитно – обазовни цели

Училишните екскурзии и другите слободни активности на учениците имаат за цел: совладување и проширување на знаењата, примена на вештини и ставови преку непосредно запознавање на појавите, како и односи во природната и општествената средина, културно-историските знаменитости, индустриските и земјоделските капацитети, во согласност со воспитно-образовната работа на училиштето.

Задачи:

- изучување и истражување на објекти и појави во природата како и односите во општествениот живот;
- развивање интерес за природата и градење еколошки навики;
- запознавање со културата и начинот на живеење на луѓето во одделни краевии;
- развивање позитивен однос кон националните, културните и естетските вредности;
- поттикнување и манифестирање на позитивни емоции;
- социјализација, колективна заштита и стекнување на искуство за осамостојување и грижа за себе;
- развивање интерес за спортски активности, рекреација и создавање навики за здраво живеење;
- запознавање со основните природни и географски карактеристики во пошироката околина во општината и нивното влијание на стопанството, културата и другите области во животот и работата на луѓето во локалната заедница;

- запознавање на основните карактеристики на релјефот, климата и другите обележја на Република Македонија и нивното влијание на стопанството, културата и другите области на општествениот живот;
- развивање чувство на почит кон историското наследство и традициите во Република Македонија.

СОДРЖИНА НА АКТИВНОСТИ:

Охрид ПРВ ДЕН

- 08:00 часот - Организирано тргнување од пред Основното училиште „Браќа Миладиновци“, релација Скопје – Тетово - Гостивар – Дебар – Струга – Охрид;
- По патот се предвидува посета на Шарена џамија, Вруток - изворот на реката Вардар, поминување низ националниот парк „Маврово“, ХЕЦ „Шпиле“ и посета на Природо - научен музеј во Струга;
- Пристигнување и сместување на учениците во локалитетот во попладневните часови;
- Одмор;
- 18:00 - 19:00 часот – вечера;
- Ликовно творење и изложба на творбите на тема „Јас патувам“.

ВТОР ДЕН

- 07:00 - 07:30 часот - будење и средување на собата;
- 07:30 - 08:00 часот - утринска гимнастика;
- 08.00 - 08.30 часот – појадок;
- Се предвидува посета на манастирот „Св.Наум Охридски“ и праисториската наколна населба „Заливот на коските“;
- 13:00 -14:00 часот – ручек;
- Попладневен одмор;
- 15:00 -16:30 часот Во училница пишуваме за впечатоците од посетата на манастирот и наколната населба - македонски јазик:(Известување – поим и примена,

деминутиви и аугментативи); природни науки (Собирање, средување и креативно претставување на податоци за истражувањето – „Фактори за растење на растенијата“ или „Фотосинтеза“);

- 16:30 -17:30 часот Спортски активности
- 18:00 – 19:00 часот – вечера;
- Во вечерните часови се организира натпревар „Покажи што знаеш“.

ТРЕТ ДЕН

- 07:00-07:30 часот - будење и средување на саботата
- 07:30 – 08:00 часот - утринска гимнастика
- 08:00 – 08:30 часот - појадок
- прошетка низ Охрид - Антички театар, црквата „Св.Софија“, црквата „Свети Јован Богослов“ – Канео, Стар град.
- 13:00 – 14:00 часот – ручек
- одмор
- 15:00 -16:30 часот во училишта се одржуваат часови за говорна и писмена вежба на тема од прошетката (Креирање приказна на тема „Мојата чудесна земја – Македонија“), општество (Туризмот во Република Македонија – повторување и проширување на знаењата преку посетата на историски споменици, верски објекти и културна институција);
- Математика - решавање на бројни изрази и текстуални задачи (содржини од областа на посетите – историја и географија):
- 16:30 -17:30 часот - спортски активности
- 18:00 – 19:00 часот – вечера
- Вечер на избор - „Најкреативна маска“.

ЧЕТВРТИ ДЕН

- 07:00 – 07:30 часот - будење и средување на саботата;
- 07:30 – 08:00 часот - утринска гимнастика;
- се предвидува посета на Вевчанските извори;
- 13:00 – 14:00 часот – ручек;
- Попладневен одмор.

- 15:00 -16:30 часот - во училница следи ликовно творење со импресии од посетата (сликање – изработка на плакат на тема „Вевчански извори“); општество (Стопански дејности – повторување), македонски јазик (пишување на тема „Водата вреди да се штеди“);
- 16:30 -17:30 часот Спортски активности
- Попладневен одмор;
- 18:00 – 19:00 часот – вечера;
- Вечер на организирана „Модна ревија“.

ПЕТТИ ДЕН

- 07:00 – 07:30 часот - будење и средување на саботата;
- 07:30 – 08:00 часот - утринска гимнастика;
- 08:00 – 08:30 часот – доручек;
- 09.30 – 10.30 часот Сликање на непосредната околина. Ликовно образование - локални бои „Растенија покрај вода“.
- Ручек. Поаѓање за Скопје најдоцна до 13:00 часот, релација Охрид – Кичево – Гостивар – Тетово – Скопје;
- пристигнување во попладневните часови во Скопје пред ООУ „Браќа Миладиновци“.

Теми преку кои се планира изведување на наставата се:

- водата, воздухот, сонцето како услов за живот на живата природа;
- животни средини и животни заедници;
- туризам, лов и риболов;
- историјата на мојата земја - историски личности, споменици и верски објекти;
- културно-национално богатство на нашата татковина.

Наставни содржини:

1. Природни науки
  - Истражување;
  - собирање, средување и креативно претставување на податоци за линијата на истражување „Фактори за растење на растението" или „Фотосинтеза".
2. Македонски јазик

- Известување – поим и примена;
  - Креирање приказна (замисли дека си некое растение и раскажи што може да ти се случи, со кого би се здружил...);
  - Аугментативи и деминутиви (мало и големо) - поим и примена;
  - Рационално користење на водата Писмена вежба „Водата вреди да се штеди“ ЕКО.
3. Физичко образование
- Спортски игри – фудбал;
  - Одбојка – примена;
  - Спортски игри – кошарка.
4. Општество
- Стопански дејности – повторување;
  - Релјеф, клима и други обележја на РМакедонија – повторување;
  - Историско наследство – посета на музеи, историски споменици, верски објекти... - повторување и проширување на знаењата.
5. Математика
- Работа со податоци;
  - Линиски и столбест дијаграм;
  - Собирање, селекција и организирање на податоци во интеграција со другите наставни содржини кои ќе се работат во текот на Наставата во природа;
  - Толкување на линиски и столбести дијаграми;
  - Текстуални задачи – содржини со растенија, од областа на историјата и географијата.
6. Ликовно образование
- Локални бои - техника по избор Мотив: „Растенијата покрај вода“;
  - Сликање - изработка на плакат на тема „Вевчанските извори“.
7. Музичко образование
- Музичка асоцијација за препознавање на музички композиции.

Одговорни наставници за настава во природа - Татјана Бурник, Лидија Денковска, Симона Копанова, Наталија Ч.Арсовска, Сашка Вукелиќ

ВРЕМЕТРАЕЊЕТО на Наставата во природа е пет дена односно четири ноќевања и ќе се реализира во периодот мај во тековната учебна година. Наставата во природа ќе ја реализираат наставниците и учениците од петто одделение од деветгодишното образование при ООУ „Браќа Миладиновци“, во согласност со најмалку 50% од родителите на секоја паралелка поединечно.

ЛОКАЦИИ ЗА ПОСЕТА И ПРАВЦИ НА ПАТУВАЊЕ

- Шарена џамија, Вруток - изворот на реката Вардар, поминување низ националниот парк „Маврово“, ХЕЦ „Шпилје“ и посета на Природо - научен музеј во Струга;
- Манастирот „Св.Наум Охридски“ и праисториската наколна населба „Заливот на коските“;
- Прошетка низ Охрид - Антички театар, црквата „Св.Софија“, црквата „Свети Јован Богослов“ – Канео, Стар град, Вевчанските извори.

Техничка организација

- Техничката организација ќе ја реализира туристичката агенција која ќе добие на тендер.

Критериум за доделување на договорот за изведување на Наставата во природа е најниска цена.

Училиштето како најповолен понудувач ќе го избере понудувачот кој ги исполнува и следниве минимум критериуми:

- да е регистриран согласно позитивните прописи во Република Македонија за вршење на соодветна туристичка дејност;
- има успешно реализирани најмалку три ученички екскурзии и други слободни активности, по последните три години;
- ги исполнува условите за превоз на групи деца, согласно Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата и Правилникот за посебни технички барања на возилата со кои се превезуваат групи деца;
- водич на патувањето;
- плаќањето да биде на рати по договор;
- учениците да имаат три оброци дневно и ужинка;
- исхраната да е изготвена по норматив и според возраста на учениците, во

согласност со препораките од наставниците;

- здравствена заштита и постојан медицински кадар;
- осигурување на учениците;
- училишница за изведување на наставата според нормативот за деветгодишно основно образование;
- рекреатори за учениците;
- објект-простор за спортско рекреативен и културно забавен живот;
- физичко обезбедување на објектот.

Начин на финансирање:

- Екскурзијата ќе биде финансирана од страна на родителот – старателот.
- Екскурзијата ќе ја реализира туристичка агенција која што ќе биде избрана од страна на училишната комисија и која ќе ги исполнува сите потребни и пропишани критериуми од објавениот тендер од страна на ООУ „ Браќа Миладиновци” општина Аеродром – Скопје.
- Начин на плаќање – директно на трансакциска сметка на агенцијата

